

TIMŌTEE LA SƐIA

Yá pò kú láε bee guu

Timŏtee daá Yudaε, à maeá Gelekiε. Aa kŏ'è ní Pòluo Lisita pò kú bùsu pò wí me tia Tuukii guu, Pòlupi wéleεgea plaade guu (Zin 16.1-3). Timŏtee gŏ Pòlu İwa pò İ káiaànŏ ũε. A teaàzi à wéle dasiŏ gea guu, ŏ Pòlu İ à zı gáli pò an yáo lé gé súsuŏŏ guu. Ayāmeto à tó kú zinaŏ lá guu (17.14-15, 18.5, 19.22) ní lá pò Pòlu kèŏ guu (1Kln 4.17, 16.10-11, Flp 2.19-24, 1Tes 3.2-6) ní lá páleŏ. Lá mèn pla pò a kè Timŏteeε ní pò a kè Titueŏ wí me pàsitéε láŏ, yáze pò a kàlekale dŏanaŏ ní pàsitéεŏŏŏ yái.

Timŏtee lá sƐia lé yá dŏŏ àaŏ òlwéεε:

SƐia gia à lezà Yesudeŏwa zé kaaliŏ yái ní làasoo kpaanlaŏ ní Yudaŏ yá pò yāalea ní luadŏsai yá pò gbēŏ lé dadanéŏ. Zé kaalipiŏ mè dúniaε bee pòŏ maaŏ, wíli fŏ Lua lèŏ, sema wa asiiyā dŏ bàasio. Aa gbāakpà bleŏ tēboao ní gia nŏsei yáo.

Bee gbεa lápi lousisiyā bŏlekèwéε, kŏkāaa yáo ní yá pò a maa Yesude dŏanaŏ aao kūaŏ.

A láakii lápi leda Timŏteewa lá à kù aà a zı pò Lua dàε ke, lá à kù à laaidŏ luanaaikenaŏwa, iŏ de Lua zıken maa ũ (4.6).

Wa fŏ lápi kpaale leε pla: Yādanε pò de Yesudeŏ ní ní dŏanaŏ pò ũ (1-3) ní Timŏtee zıa yáo (4-6).

Yādanedeŏ gbaa laai

¹ Mámεmaa Pɔlu, Kilisi Yesu zina, lá Lua wá Sua-bana n̄ Kilisi Yesu pɔ wá wé dɔaàzipio d̄lεmεεwa,

² ma lác bee k̄εε Timotee, * ma nε'ia Yesu zé guu. Mae Lua n̄ wá Dii Kilisi Yesuo gb̄εkεkεε n̄ s̄uuu, aai n̄ gba aafia.

³ Lá ma naεma gɔɔ pɔ málε gé Masedoni b̄usuu, ḡɔ Efese, ní oné aasu yá pɔ i kpaai n̄ Lua yáoo dané lɔo.

⁴ Aasu laaidɔ fi n̄ deziɔ tɔ k̄ɔnwεa pɔ lé v̄ioowa lɔo, bee i mɔ n̄ lekpaaoε. Ili mɔ n̄ yá pɔ Lua lé yáwanɔoo, aà náaikεa mé i mɔo.

⁵ Ma yápi d̄lε ké aaɔ yek̄ɔi yáie, yeak̄ɔi pɔ i bɔ n̄sɛpua n̄ l̄asoodaadoũo n̄ luanaaikεa m̄afilisaio guu.

⁶ Gb̄εε p̄aale yápiɔnε aa p̄εle yá àisai bɔleau.

⁷ Aa ye wàɔ de M̄oizi ikoyãdanεdeɔ ũ, ãma aa yá pɔ wàle o d̄so ge yá pɔ wà zèwàɔ.

⁸ Wá d̄o ikoyãpi maa, tó gb̄é lé zikεwà a zéu,

⁹ asa wá d̄o ké Lua i ikoyã d̄lε gb̄εmaa yáio, sema yãdansaiɔ n̄ swágb̄aadeɔ n̄ lousisinsaiɔ n̄ duunkεnaɔ n̄ luayãdansaiɔ n̄ dúnia gb̄é n̄ de n̄ dao denaɔ n̄ gb̄ēdenaɔ

¹⁰ n̄ gb̄āsikεnaɔ n̄ ḡɔε pɔ aai gb̄āsikε n̄ n̄ ḡɔε deeoɔ n̄ gb̄ēnazinyianaɔ n̄ εedeɔ n̄ yãdɔmadeɔ n̄ gb̄é pɔ aai bɔ yázede kpeɔ píi.

¹¹ Yázede pi mé baona gawide pɔ Lua Báaade ḡɔmεε z̄i ũ.

Lá Lua gb̄εkεkε Pɔluε

* 1:2 Zln 16.1

12 Ma Kilisi Yesu wá Dii pọ ma gba gbāa sáaukè, asa à ma náaikè à zídàμεε.

13 Ma àà tóbēesī yāa, ma íadà àà gbéowa,† ma gbāablémá. N beeo à wēnadòμεε, asa má kè wésiake ní àà náaikesaio guuε.

14 Ǿ wá Dii Kilisi Yesu gbēkekèμεε zǿ, a tò ma a náaikè, mío ye gbéi naawa guu.

15 Yáε bee síana ví wà sí. Kilisi Yesu m̀ò dúnia guu duunkenaɔ suabaa yáíε. Mapi, ma pọ mé de dāɔla,

16 ǿ Lua ma wēnagwà, ké mena zǿ pọ Kilisi Yesu kè ní ma gbé pọ ma duuna deńlao bɔ gupuau seela ũ gbé pọ aa àà náaike aa wēni láasai eɔne.

17 Lua m̀endona, gɔɔpii Kía pọ lí gao mé wíli e ní wéoo mé aɔ beεε ví ní gawio gɔɔpii, ámi.

18 Ma né Timotee, lá wà d̀aa ānabikékè n yá musu, mále yápi danε ké ñyǿ kũa, ní zǿ maa kaɔ

19 luanaaikεa guu ní láasoodaadoũ. Láasoodaadoũ lí ke gbēeɔne yáε ũo, ǿ an luanaaikεa í òkpa.

20 Imene ní Alesāndao kú ní guu. Ma ní kpá Setáuwa‡ ké aao d̀o wíli d̀e ní Luao.

2

Lousisia

1 Too, gía sēia mále ledama à wabike gbépiiε, à zé gbεané, à kulekené Luaε ní sáaukpao.

2 A wabike kíaɔne ní gbāadeɔ pii, ké wà e wàɔ ku aafia yákelesai luayámanaɔ ũ, wá kua iɔ gbia.

3 Bee mé maa, í ka Lua wá Suabanagu.

4 A ye gbépii suaba, aai síana d̀.

† 1:13 Zln 8.3, 9.4-5 ‡ 1:20 1Kln 5.5

⁵ Asa Lua m̀endoε, mé kóo kú m̀endo Lua ní gbēnazínao zānguo, ɔn gbēnazína Kilisi Yesu ũ.*

⁶ A azía kpà gbépii fiabobo ũ a gɔɔwa, Lua pɔeāpi seela ũ.

⁷ Ayāmeto Lua ma dilε a kpàwakεna ũ, a zína ũ, mà a zé síande da buipáleone.† Siana mále o, i ke εε no.

⁸ Má ye gɔεo lousisi gu ní guo pii, aa ɔse musu‡ gbāsísai, pókūma ní lekpaao sai.

⁹ Má ye ɔ noεo nízia keke a zéwa yòosai ziamone sai. I ke ní m̀i yòode tāao ge vua ní ɔso noambleboɔ ge zwàa ɔdeɔ no.§

¹⁰ Aa nízia keke ní maakεao, lá a maa noε lousisinao kεwa.

¹¹ Noεo yādada kílíkili, aa misiile yápii musu.

¹² Mili we noεo yādàda gɔεone ge aao iko vímáo, sema aao ku kílíkili.

¹³ Asa Adamu ɔ Lua kè séia, a gbεa Eva.*

¹⁴ I ke Adamu wa sàsáo, noε wa sàsá, à sí duu-nau.†

¹⁵ Tó noε wetà ní luanaaikεao ní yea gbéozio ní kuaadoakεo ziamone sai, ali ne'i aafia.

3

Gbēzɔɔ ní donledeɔ

¹ Yáε bee siana ví: Tó gbé ye ke gbēzɔɔ ũ, àle zí maa nide.

² Gbēzɔɔ lío ku tàaesai nomendode ũ, laaide ũ, ɔ azía kúa dɔ gbé dɔɔde ũ, nibɔfɔna ũ, gbé pɔ a fɔ yādané ũ.

* 2:5 Zin 4.12 † 2:7 2Tim 1.11 ‡ 2:8 Bɔa 9.29 § 2:9 1Pie 3.3

* 2:13 Daa 2.7, 21-22 † 2:14 Daa 3.1-6

3 Asu àò de igbēna ge gbé pāsí ũo. Aàò de nòsɛdoũde yákelesaide ũ. Ɔa su dɔaaèo.

4 Aàò a ua kŭa dŏ, aà néo lí misiilèè aaliò aà ɔtondòkii gwa.*

5 Asa tó gbé a ua kŭa dŏo, kpelewa a fŏ ɔlia Lua gálideɔzii?

6 Asu àò de gbé dafuna ũo, ké asu íanadã, i azia dayãu lán Ibiisiwao yái.

7 Aà tó àò na Yesusaideɔ kii lɔ, ké wasu aà tó'íisi, i zu Ibiisi bauo yái.

8 Maa lɔ dɔnlɛdeɔ aao de gbé gbiaɔ ũ. Aasu wàò de lɛplaadeɔ ũo. Wē yá su dɔaanéo. Aasu wàò de ɔwɛɛɛɛmbèèɔ ũo.

9 Aao Yesu yá kŭa ní làasoodaadoũo.

10 Wà ní yá gwa gía, tó wi yãe emáo, wi gbasa ní dilɛ dɔnlɛdeɔ ũ.

11 Maaɛ ní nɔɔɔ. Aao de nɔɔ gbiaɔ ũ, laaideɔ ũ, aaiò náai ví yápii guu. Aasu wàò de gudɛnaɔ ũo.

12 Dɔnlɛde àò de nɔmɛndode ũɛ, aao a ua ní a néo kŭa dŏ.

13 Gbé pó zíkè a zéwa, í zɛkii maa e, aà sŏ iɔ dilɛa a Kilisi Yesu náaikɛa guu maamaa.

14 Baa ké máɛ yápiò onɛ, má dilɛ má mó n gwai tia.

15 Tó ma mɔa su lé gēgēɛ, má ye ñyŏ dŏ lá a maa wàò ku Lua uadeɔ ũɛ. Wámɛ wá Lua b́ɛɛ gálideɔ ũ, síana zímpɛɛ ní a gbãa'ekiiò ũ.

16 Lua asiiyá pó b̀ò gupuuau zŏɔ síanaɛ:

A mò gbēnazina ũ,
 Lua Nisina aà síandekɛ òlɔné,
 malaikaɔ aà è.

* 3:4 Tit 1.6-8

Wà àà yá waasokè buio guu,
wà àà náaikè dúnia guu,
Lua àà sè tàò a kíi gawi guu.

4

Tēyá

¹ Lua Nisina ò wásawasa, gɔɔgbɛzāzī gbēɔ pākpa Yesu zéi, aai te sásāyā pó tǎa ĩ εedeɔ da a oauzi.

² Eede mɔafilide pó vǎi lí kǎadañlaɔɔ mé aa ní sāsā.

³ Aai gí gbéɔne aa nɔse aa zāke, mé aai ble téné, ble pó Lua kè a náaikena pó aa síana dɔɔne aa ble ní a sáaukpaaɔ.

⁴ Pó pó Lua kè píi maaɛ.* Wásu a kee tēboo,† wà ble ní àà sáaukpaaɔ,

⁵ asa Lua yá ní wá wabikeao gbábòè.

Kilisi Yesu ziken maa

⁶ Tó n yápio dà n gbéɔne, níyɔɔ de Kilisi Yesu ziken maa ũ, asa níle nzia gwa ní Yesu yáo, ní te yāmaa pó wa dānei.

⁷ Mikē felekaa fi pó lí kpaai ní Lua yáoowa. N nzia toto, ké ñyɔ de luayāmana ũ.

⁸ Metotoa ài ví yɔɔ, āma dea luayāmana ũ ài ví yápii guue, asa bee ĩ mó ní wēnio gbā ní ziao.

⁹ Yápi síana ví, à kà wà si ɔplapla,

¹⁰ wí zike wà dēeka a musu. Wá wé dɔ Lua bēezi. Ɔme gbépii Suabana ũ, azaiasa àà náaikenaɔ.

¹¹ Yápio dilené, ní dadané.

* 4:4 Daa 1.31 † 4:4 Maa 7.19

¹² Nsu to wà saka n èwaasokeguo. To n kua ze'òlò Yesudeṅne yá'oa ní yákeao ní yeakṣio ní luanaaikéao ní kua gbāsisaio guu.

¹³ E màò mós, wetā ní Lua yá kyokeao, ní dané, ní lèdaomá.

¹⁴ Gba pó Lua dànè gṵṵ pó wà ānabikékè n yá musu, mé gbězṵṵ ṅàma, nsu niazikpaio.

¹⁵ Laaidṵ yápiṵwa, ní mēkpawà, gbépii i n gea'ae e.

¹⁶ N nzia yá ní n yādanṅo tàasika. Ze súsú ní yápiṵ. Tó ní kè màa, níyṵ nzia suaba ní gbé pó aale swáse n yáíṵ.

5

Gyaa ní dāanaṵ

¹ Nsu maezṵṵ leleo.* Lèdawà n mae ũ, ní da èwaasoṵwa n vī ní n dāunaṵ ũ.

² Lèda nṅezṵṵwa n da ũ, ní da nṅgbāa ge wéndiawa n dāe ũ làasooṵplasai.

³ Gyaa gbēandoṵ kpela.

⁴ Tó gyaa néṵ ge tṵṵnaṵ vī, aa ní daṅṅ gwaa dada gīa, aai flabo ní maeṵ ní ní daṅṅ, asa bee i ka Luagu.

⁵ Gyaa gbēando wé iṵ dṵ Luazi, i wetā lousisia ní wabikeaowa gwāasina ní fāanṅo.

⁶ Gyaa pāpākenaá gee, baa tó a bēé.

⁷ Yápiṵ dané, ké wasu ní tàae eo.

⁸ Tó gbé lé a daṅṅ gwao, atēsa aà uadeṵ, à bṵ Lua yá kpēe, Yesusaide deaāla.

⁹ Nṅe pó de wà da gyaaṵ guun ke: Nṅe pó kà wé bāaṵ mé à zākè gēn do,

* **5:1** Lev 19.32

10 wĩo aà dõ maakena ũ, negwan maa ũ, nibõfõna pó Lua gbéõ gbá pipi ũ, taasideo donlede ũ, nɔe pó mekpà maakεa píiwa ũ.

11 Nsu gyaa nɔgbãao dauo, asa tó an gõ nidεa fεle, an naa Kilisiwa a busae, aaiɔ ye zãke,

12 aai nziã dayãu, ké aa lé pó aa gbèè yãa gbòo yáí.

13 Bee gbεa aai pãke dada, aaiɔ bebe wào ualεke. I ke màaden ní ũ adoo, aai gõ gbēpen gudεnao ũe, aai yá pó de wà oo o.

14 Ayãmeto má ye gyaa nɔgbãao zãke, aai ne'i, aai laaido bewa, ké aasu wá ibεεo gba zé aa wá tobēesio yáí.

15 An gbēo bò te Setãuzi kò.

16 Tó Yesudee gyaaɔ ví a be, aali donle. Asu to aa gõ gãlideɔne aso ũo, ké aa e do gyaa gbēandɔle yáí.

17 Gbēzɔɔ pó ì doaa a zéwa kà wà fiaboè leε pla, atēsa gbé pó waasokea ní yãdaanéio ãia ví.

18 Wà yáε bee kè láu wà m̀: Asuli lesɔkpa zu pó lé pɔgbēεo.† Wà m̀ ɔ: Zikεna kà à a asea e.‡

19 Nsu gbé pó mò ní gbēzɔɔ káalao yá sio, sema seeladeɔ kà gbēɔn pla ge àaɔ bàasio.§

20 Gbé pó duunakèo gba laai gbépii wáa, ké vía e gbé kiniɔ kú.

21 Ma nanε Lua ní Kilisi Yesuozi ní malaika pó à ní séo, nyɔ yápio kúa gbēe tēbosai. Nsu yáε ke gbēεε ublembekeεa yáio.

22 Nsu wã ɔna gbéwa n̄ aà daziuo. Nsu to n lé àò ku gbēe duunauo. Nyɔ nziã kúa gbāsaisai.

† 5:18 Iko 25.4, 1Kln 9.9 ‡ 5:18 Luk 10.7 § 5:19 Iko 19.15

23 Nsu í pã mi ado bo. Nili v̄εε ga yoo n nòse ní n gyãkea m̄ōm̄ōo yáí.

24 Gb̄ε̄ō duuna ì bo gupuau e wàò gé a yãkεkεīn̄ō, gb̄ε̄ō p̄ó s̄õ, ìli bo kpaao.

25 Maa bo maakea ì bo gupuau, baa a p̄ó wi eo a e ḡõ ulεao.

6

1 Gb̄é p̄ó de zo ùo ní diio dile gbia, aai misiilené yápii guu, ké wasu Lua tó ní yá p̄ó wi danéo b̄è̄bōo yáí.

2 Gb̄é p̄ó an diio de Yesude ùo su d̄óemá ké aa de k̄õgb̄ε̄ō ù yáio. Aa zōblené maamaa, asa gb̄é p̄ó aale ní z̄i baa bleo de Yesudeo ùε, an gb̄é yenzideo ù. Yápio dané, ní lēdaomá.

Yea ̄ai

3 Tó gb̄ε̄e lé yãpãle dané mé i ze ní wá Dii Yesu Kilisi yá s̄iandeo ní wá zé yãdanεoo,

4 ȳȭdeε, a yãe d̄õo, lekpaa gii ní yãgwaa láasaio aà k̄ù gyã ù. Yá beeo ì to gb̄é̄ō wεd̄ok̄õε, aai s̄òleke, aai k̄õ s̄õs̄õ, aai làasoo v̄ai sé ní k̄õo,

5 aai bo k̄īiw̄ai v̄i. Gb̄é̄pio làasoo kolea, s̄iana p̄ilimá, aai bo e lousisiaá ōwεεεzεε.

6 Lousisia ai zōo s̄iana, tó gb̄é̄ z̄è ní p̄ó p̄ó á v̄io.

7 Wi m̄ó ní p̄ōeo d̄únia guu lao, mé wá e tá ní p̄ōeo.

8 Tó wá p̄oblea ní p̄okasao v̄i, bee mò.

9 Gb̄é p̄ó ye ḡõ ōde ùo ì nízia da ȳõa bau. P̄ó nidea m̄isai kaide ì ḡé̄ngu, i ní kpáke músi ní kaaleo guu.

10 Yea ̄ai mé yãv̄ai pii z̄ina ù. Gb̄ε̄ō lé a k̄õde e aa gè z̄àò Yesu zéwa, aa wãwã zōo kpà níziai.

Dɛɛ maa ká

11 Lá Lua gbén n ũ, bàale yápiɔne, ní tó yámaa líb dɔaanɛ ní yá pɔ zεví Luaεo ní aà náaikεao ní yea gbéɔzio ní menao ní nòseniεo.

12 Dɛɛ maa ká n Yesu náaikεa guu, ní wɛni láasai e, asa ɔ Lua n sisiwà gɔɔ pɔ n lé maa gbèè bíla wáa.

13 Ma nanε Lua pɔ ì wɛni kpa pɔpiiwazi ní Kilisi Yesu pɔ yámaa ò Pɔnsi Pilatiεo,*

14 ñyɔ yá pɔ wa dilεne kŭa sãasai tàaesai e wá Dii Yesu Kilisi mɔzì.

15 Gbãade mɛndona Báaade, kíaɔ Kía, diiɔ Dii mé a Kilisipi bɔ a gɔɔwa.†

16 Ɔme lí gao ado, ìɔ ku gupua pɔ wíli fɔ sɔio guu.‡ Gbɛe i wesiaàleo, wa fɔ seo.§ Ɔme gawi ní gbãao ví gɔɔpii, ámi.

17 O dúnia tiaε bee ɔdeɔne aasu íanadão. Aasu gbãa'e ɔda náaisaiwao, aa gbãa'e Lua pɔ ì pɔpii kpáwá zɔɔ wà pɔnakεɔwa.

18 Oné aa maake, maakea i tómá. Aaɔ de gbadanaɔ ũ, aaiɔ gbɛke ví.

19 Beewa aa kùsŭa maa di níziaε àizãna pɔ ũ,* aai wɛni pɔ de wɛni ũ síana e.

20 Timotee, kàeda yá pɔ Lua nàne n ɔzì. Ɛ dúnia yá giɔne ní yáwaaipaa pɔ wí me dɔaεo.

21 Gbɛεɔ zèò, ɔ aa pàale Yesu zéε.

Lua gbɛkεkεé.

* 6:13 Zãa 18.36-37 † 6:15 Zia 19.16 ‡ 6:16 Sou 104.2 § 6:16 Bɔa 33.20 * 6:19 Mat 6.20

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9